C/2026/3239

2.7.2026

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse

Forslag til Rådets forordning om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskabs forsknings- og uddannelsesprogram for perioden 2028-2032, som komplementerer Horisont Europa, rammeprogrammet for forskning og innovation, om fastsættelse af Fællesskabets bidrag til ITER-projektet og om ophævelse af forordning (Euratom) 2025/1304

(COM(2025) 594 final — 2025/0594 (NLE))

(C/2026/3239)

Ordfører: **Alena MASTANTUONO**

Rådgiver	Tellervo KYLÄ-HARAKKA-RUONALA (for ordføreren, Gruppe I)
Lovgivningsprocedure	EU Law Tracker
Anmodning om udtalelse	Rådet for den Europæiske Union, 24.9.2025
Retsgrundlag	Euratomtraktatens artikel 40
Kommissionens dokumenter	COM(2025) 594 final. Resumé af COM(2025) 594 final
Kompetence	Sektionen for Transport, Energi, Infrastruktur og Informationssamfundet
Vedtaget i sektionen	9.3.2026
Vedtaget på plenarforsamlingen	18.3.2026
Plenarforsamling nr.	604
Resultat af afstemningen (for/imod/hverken for eller imod)	209/1/5

1. ANBEFALINGER

DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG (EØSU)

1.1. **glæder sig over** forslaget til Det Europæiske Atomenergifællesskabs forsknings- og uddannelsesprogram for perioden 2028-2032 (programmet) og fremhæver dets mangesidede rolle med hensyn til at fremme konkurrenceevne, sikkerhed og bæredygtighed. EØSU understreger i den forbindelse, at der er behov for at sikre, alle investeringer, lige fra grundforskning til fuld udrulning, øges;

1.2. **mener**, at det ud over den økonomiske støtte fra EU er nødvendigt at øge den økonomiske støtte fra medlemsstaterne og mobilisere privat finansiering. Udvalget efterlyser tilstrækkelig økonomisk støtte til virksomheder af alle størrelser og opfordrer til, at man inddrager en række aktører i samarbejdsbaserede og grænseoverskridende forsknings- og innovationspartnerskaber, så europæiske industrielle økosystemers konkurrenceevne og EU's økonomiske sikkerhed derved styrkes;

1.3. **påpeger** vigtigheden af internationalt samarbejde omkring udvikling af nye teknologier og løsninger, men anerkender samtidig behovet for behørig risikovurdering og -styring for at sikre, at tredjeparter, der ikke opfylder programmets generelle værdibaserede og sikkerhedsmæssige kriterier, udelukkes herfra og at samarbejdet beskytter EU's økonomiske og sikkerhedsmæssige interesser, herunder for så vidt angår finansielle aspekter og udnyttelse af resultater;

1.4. **anser** udvikling af fusionsenergi for at være en central finansieringspost i programmet, og mener, at det er vigtigt at støtte EU's rolle i ITER med henblik på at styrke det europæiske økosystem for fusionsenergi i global sammenhæng og fremskynde markedsudbredelsen og ibrugtagningen af fusionsenergi i EU;

1.5. **understreger**, at der er behov for tilstrækkelig økonomisk støtte til udvikling af andre nukleare teknologier i energisektoren, herunder små og avancerede modulære reaktorer (SMR- og AMR-reaktorer), avancerede brændstoffer og materialer samt sikre løsninger til håndtering af radioaktivt affald og brugt nukleart brændsel med særlig vægt på den nukleare brændselscyklus;

1.6. **tilskynder til**, at ressourcerne også målrettes udvikling og udbredelse af nukleare teknologier til andre formål end elproduktion, bl.a. i lægemiddel-, rum-, landbrugs- og industrisektorerne. Udvalget ser risikoforebyggelse og -beredskab samt beskyttelse af mennesker og miljø mod sikkerhedsrisici som tværgående mål for programmet og opfordrer til, at der skabes opmærksomhed om nukleare problemstillinger via kommunikation og interaktion med repræsentanter for civilsamfundet;

1.7. **opfordrer til**, at der foretages passende investeringer i udvikling af færdigheder og kompetencer inden for det nukleare område med henblik på at sikre et udbud af såvel talentfulde arbejdstagere i verdensklasse som en kvalificeret arbejdsstyrke. Med henblik herpå bør nukleare problemstillinger integreres i undervisningen på alle uddannelsesniveauer, og interessen for erhverv inden for det nukleare område fremmes, samtidig med at grænseoverskridende mobilitet og netværkssamarbejde styrkes gennem forsknings- og teknologiinfrastruktur på højt plan;

1.8. **mener**, at forenklingstilgangen bør gennemføres ud fra støttemodtagernes synspunkt for alle programmets administrative elementer og i alle faser af ansøgnings- og tildelingsprocedurerne, og opfordrer til, at procedurerne og arbejdsprogrammerne gøres let tilgængelige for alle potentielle støttemodtagere, herunder SMV'er;

1.9. **understreger** behovet for at opnå stærk synergi mellem programmet, Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne (ECF), Horisont Europa og andre relevante EU-fonde og -programmer, bl.a. ved at følge en resultatorienteret tilgang, samtidig med at der tages hensyn til økosystemets særlige karakteristika, og princippet om teknologineutralitet respekteres.

2. FORKLARENDE BEMÆRKNINGER

Tværgående argumenter

2.1. Denne udtalelse fra EØSU er den seneste i rækken af udvalgets udtalelser om Euratoms forsknings- og uddannelsesprogrammer, som følger i kølvandet på udtalelserne om programmerne for perioden 2021-2025 ([1]) og perioden 2026-2027 ([2]).

2.2. EØSU er på det seneste desuden kommet med flere andre udtalelser vedrørende det nukleare område, jf. de relevante punkter nedenfor. Derudover bidrager EØSU til udarbejdelsen af den nye FFR med flere udtalelser, herunder om Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne (ECF) ([3]) og Horisont Europa ([4]), som er de mest relevante i forhold til programmet.

Argumenter til støtte for anbefaling 1.1 (programmet)

2.3. Programmet indgår i pakken for den næste flerårige finansielle ramme (FFR) og bidrager til flere af EU's prioriteter, herunder konkurrenceevne og samlet sikkerhed (»samlet« dækker de forskellige dimensioner af sikkerhed). Programmets specifikke mål om at fremme forskning i sikre og innovative nukleare teknologier og sørge for færdigheder og talentfulde arbejdstagere inden for det nukleare område i EU er velbegrundede. For at opfylde alle programmets mål er det nødvendigt at sikre, at finansieringsrammen for programmet er tilstrækkeligt omfattende til at gennemføre det.

([1]) EUT C 110 af 22.3.2019.
([2]) EUT C, C/2025/2968, 16.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2968/oj.
([3]) EUT C, C/2026/873, 27.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/873/oj.
([4]) EØSU's udtalelse om »Horisont Europa« (EUT C, C/2026/1973, 28.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/1973/oj).

2.4. Samtidig er det vigtigt at skabe synergier med andre relaterede EU-fonde og -programmer (se anbefaling 1.9) for at sikre tilstrækkelige investeringer i de forskellige investeringsfaser fra grundforskning og innovation til fuld udrulning.

2.5. Det er også nødvendigt at samarbejde med andre fonde ud fra et ressourcesynspunkt, i betragtning af at programmets vejledende finansieringsramme er på 6,7 mia. EUR over fem år, hvilket svarer til mindre end 6 % af finansieringsrammen for Horisont Europa og mindre end 4 % af ECF over syv år.

Argumenter til støtte for anbefaling 1.2 (internt samarbejde)

2.6. I betragtning af de store investeringsbehov på programmets område er det også nødvendigt at øge indsatsen på medlemsstatsniveau i tillæg til den økonomiske støtte fra EU. Behovet for at reagere på de geopolitiske, geoøkonomiske og miljømæssige udfordringer betyder, at medlemsstaterne er nødt til at styrke investeringerne i forskning og innovation generelt såvel som i nuklear videnskab og teknologi.

2.7. Det er også vigtigt at mobilisere privat finansiering til dette formål og at inddrage både offentlige og private aktører i samarbejdsbaserede og grænseoverskridende forsknings- og innovationspartnerskaber, som omfatter virksomheder, forskningsinstitutioner, universiteter og andre interessenter. Ud over store virksomheder, som der i øjeblikket er flest af i dette markedsmiljø, kan også nystartede innovative virksomheder yde et værdifuldt bidrag til udviklingen og indførelsen af nuklear teknologi i flere dele af værdikæderne. Alsidige og grænseoverskridende partnerskaber er afgørende for at styrke Europas industrielle økosystemer og dermed EU's overordnede konkurrenceevne og økonomiske sikkerhed.

2.8. Robust teknologisk kapacitet er en stadig vigtigere målestok for global indflydelse og magt. Det nukleare forskningssamfund består i vid udstrækning af store virksomheder og offentlige enheder. Det er derfor vigtigt at sikre, at der er tilstrækkelige ressourcer til rådighed for store aktører, og at styrke deres indsats på FUI-området. Samtidig er det nødvendigt at styrke den rolle, som mindre virksomheder, f.eks. nystartede innovative virksomheder, spiller. Derfor bør den maksimale finansieringssats fastsættes til op til 100 % for virksomheder af alle størrelser i forsknings- og innovationsaktionsfasen, samt op til 100 % for SMV'er og op til 70 % for store virksomheder for innovationstiltag.

Argumenter til støtte for anbefaling 1.3 (internationalt samarbejde)

2.9. Udviklingen af nye teknologier og løsninger kræver ekstraordinære ressourcer, hvilket ikke er muligt uden internationalt samarbejde. Derfor er samarbejde med tredjeparter nødvendigt for, at EU kan udvikle sin kapacitet og globale rolle på det nukleare område.

2.10. På den anden side skal de risici, der er forbundet med samarbejdet med tredjeparter, vurderes og håndteres behørigt. Det skal sikres, at EU's økonomiske interesser tilgodeses i dette samarbejde med hensyn til bidrag og fordele. Samtidig er det nødvendigt at beskytte EU's økonomiske sikkerhed lige fra råstofforsyning til beskyttelse af intellektuelle ejendomsrettigheder.

2.11. Ud over betingelserne om at beskytte EU's direkte økonomiske og sikkerhedsmæssige interesser omfatter de foreslåede kriterier for tredjelandes deltagelse i programmet også generelle værdibaserede kriterier. Disse bør gennemføres stringent, og lande, der ikke opfylder disse kriterier eller overtræder internationale freds- og sikkerhedsprincipper, bør udelukkes fra at deltage.

Argumenter til støtte for anbefaling 1.4 (fusionsenergi)

2.12. I betragtning af de store muligheder, som fusionsenergi byder på, er det vigtigt, at der afsættes tilstrækkelige midler til fremme af dette område. For at overvinde videnskabelige, teknologiske og markedsmæssige hindringer, som hæmmer udviklingen og indførelsen heraf, bør alle investeringsfaser ses som en helhed, fra forskning og pilotprojekter til stordrift og fuld udrulning, herunder den nødvendige infrastruktur. Kommissionens kommende meddelelse om EU's fusionsstrategi bør tilvejebringe en fyldestgørende ramme med henblik herpå.

2.13. Det foreslås, at størstedelen af programmets budget (4 mia. EUR) afsættes til EU's bidrag til ITER-projektet. Dette er berettiget i betragtning af, at der er behov for at fremskynde markedsudbredelsen af fusionsenergi og styrke det europæiske økosystem. Samtidig supplerer det Horisont Europa-initiativet om »Moonshot Fusion«, der har som mål at imødegå udfordringerne for udbredelse af fusionsenergi på EU's net.

Argumenter til støtte for anbefaling 1.5 (andre investeringer i kerneenergi)

2.14. Det øgede behov for forsyningssikkerhed og dekarbonisering af energisystemerne har gjort kerneenergi til en mere attraktiv mulighed inden for energiproduktion, samtidig med at det dog er op til medlemsstaterne at vælge deres eget energimiks. Substituering af fossile brændstoffer med CO_2-neutrale og kulstoffattige energikilder er ikke kun et spørgsmål om energiproduktion, men er også vigtigt for forskellige branchers og andre energiforbrugeres dekarboniseringsbestræbelser. Dette kræver øgede investeringer i udvikling og udbredelse af innovative og sikre nukleare teknologier og systemer, som anført i EØSU's udtalelse ([5]) om Kommissionens meddelelse ([6]) om det vejledende kerneenergiprogram for 2025.

2.15. Små og avancerede modulære reaktorer (SMR- og AMR-reaktorer) er eksempler på teknologier med stigende potentiale. SMR-reaktorer er blevet anerkendt som en ren og fleksibel løsning til produktion af elektricitet og varme til bolig- og industriformål, herunder brintproduktion. Den strategiske handlingsplan fra Den Europæiske Alliance for Små Modulære Reaktorer ([7]) har til formål at udrulle SMR-reaktorer og at hjælpe EU's industri med at vokse og konkurrere på globalt plan. Handlingsplanen skal bakkes op af økonomisk støtte fra EU, herunder gennem Euratomprogrammet. Den danner desuden grundlag for Kommissionens kommende strategi for SMR-reaktorer.

2.16. Da fissionsteknologier allerede nu er i stand til at støtte EU's klimamål på kort, mellemlangt og langt sigt, fortjener de større anerkendelse i form af øget økonomisk støtte til fission og fastsættelse af en koefficient for modvirkning af klimaforandringer på 100 % i henhold til forordningen for fastsættelse af en udgiftssporings- og præstationsramme for budgettet samt andre horisontale regler for EU-programmer og -aktiviteter. Innovative tiltag relateret til fissionsteknologier (SMR-reaktorer, AMR-reaktorer, brændselskredsløb mv.) bør også kunne komme i betragtning som Moonshot-projekter under Horisont Europa.

2.17. Der skal desuden gøres en stor indsats for at forbedre sikkerheden omkring håndtering af radioaktivt affald og brugt nukleart brændsel ([8]). Der er behov for en konkret indsats for at udvikle den nukleare brændselscyklus og derved imødegå de geopolitiske udfordringer i forbindelse med brændstofforsyningssikkerhed og forbedring af miljøsikkerheden. I betragtning af betydningen af sikker håndtering af radioaktivt affald er det nødvendigt at øge kapaciteten i EURAD 2 (det fælles europæiske program for håndtering af radioaktivt affald) med henblik på at reagere mere dynamisk på nye behov og politiske ændringer på dette område med inddragelse af civilsamfundet.

2.18. Alt i alt skal programmet tage højde for behovene i hele livscyklussen for nukleare materialer, teknologier og anlæg, herunder med hensyn til råstofforsyning, produktion, logistik, dekommissionering og affaldshåndtering. Der er desuden behov for avancerede løsninger med henblik på at bibeholde en sikker drift af eksisterende anlæg og øge sikkerheden yderligere.

2.19. Samtidig er det vigtigt at anerkende og tage højde for forskellige aktører, som opererer i værdikæderne. Eksempelvis spiller SMV'er en afgørende rolle mange steder i værdikæder, som er relateret til nukleare teknologier. De opererer desuden i en lang række forskellige sektorer.

Argumenter til støtte for anbefaling 1.6 (anden anvendelse end energi)

2.20. Der bør være større fokus på de muligheder, som nuklear videnskab og teknologi byder på i mange andre sektorer end elproduktion, bl.a. anvendelse af ioniserende stråling inden for sundhed, landbrug, rumfart og industri. Disse er også relevante for de medlemsstater, som ikke har kernekraft i deres energimiks.

2.21. I sundhedssektoren er radiologiske og nukleare teknologier særlig vigtige i kampen mod kræft i alle dens faser, herunder påvisning, diagnosticering, behandling og pleje. For at imødekomme den stigende efterspørgsel efter radioisotoper i sundhedssektoren er det nødvendigt at overvinde en række udfordringer. Det drejer sig bl.a. om stor afhængighed af tredjelande for så vidt angår bestemte vigtige udgangsmaterialer, aldrende forskningsreaktorer og forsinkelser af planer om opførelse af nye samt mangel på harmoniseret gennemførelse af gældende lovgivning, herunder nuklear, farmaceutisk og transportrelateret regulering i EU.

([5]) EUT C, C/2026/883, 27.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/883/oj.
([6]) COM(2025) 315 final.
([7]) Handlingsplanen fra den europæiske alliance for små modulære reaktorer.
([8]) EUT C, C/2025/110, 10.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/110/oj.

2.22. I den henseende er der behov for håndgribelige fremskridt med hensyn til at gennemføre den strategiske dagsorden for medicinske ioniserende strålingsapplikationer (SAMIRA) og European Radioisotopes Valley Initiative (ERVI) i forbindelse med den europæiske kræfthandlingsplan, herunder gennem ERVI's bidrag til at håndtere afhængighedsforhold mere effektivt og opbygge lavberiget uran med højt assayniveau (HALEU) og stabil isotopkapacitet i Europa ([9]).

2.23. Beskyttelse af mennesker og miljø skal anses for at være en tværgående tilgang i hele programmet, både på elområdet og på andre områder. Forebyggelse af sikkerhedsrisici skal prioriteres, men der skal samtidig afsættes tilstrækkelige midler til at forbedre beredskabet i ekstraordinære situationer såsom strålingsulykker. Derudover er det nødvendigt at forebygge og forberede sig på sikkerhedsrisici som følge af ulovlig transport og anvendelse af radioaktive materialer.

2.24. I betragtning af den nukleare teknologis mangesidede rolle i økonomien og samfundet er der behov for at øge kendskabet til nukleare problemstillinger og til programmets mål og resultater via kommunikation og interaktion med forskellige civilsamfundsaktører, herunder repræsentanter for virksomheder, arbejdstagere og borgere som helhed.

Argumenter til støtte for anbefaling 1.7 (færdigheder og talentfulde arbejdstagere)

2.25. Adgang til talentfulde arbejdstagere i verdensklasse på det nukleare område er en forudsætning for, at EU kan opnå og fastholde en stærk rolle i global sammenhæng. Det kan opnås ved hjælp af videregående uddannelse samt et forsknings- og innovationsmiljø, der fremmer ekspertise og giver adgang til avanceret forsknings- og teknologiinfrastruktur. Det Fælles Forskningscenter (JRC) spiller en central rolle i denne henseende.

2.26. Desuden kræver fremgang på det nukleare område kvalificerede fagfolk og en arbejdsstyrke til praktiske opgaver, lige fra inspektører og procesoperatører på kraftværker til læger og sundhedspersonale. Derfor skal der afsættes tilstrækkelige midler fra programmet til at fremme udvikling af færdigheder og kompetencer, som skal supplere nationale investeringer i uddannelse.

2.27. Opnåelse og fastholdelse af den nødvendige mentalitet samt de nødvendige færdigheder og kompetencer kræver, at nukleare problemstillinger, ud over at blive formidlet via almindelig oplysning, integreres i undervisningen på alle niveauer, fra grundskole til erhvervsuddannelse og videregående uddannelse, suppleret med målrettet arbejdsrelateret uddannelse. Uddannelse i STEM-fag er et af grundlagene for yderligere udvikling af færdigheder for alle.

2.28. Samtidig skal nukleare erhverv gøres mere attraktive, navnlig for unge, og kvinder skal motiveres til at gøre karriere på det nukleare område. Ifølge Det Internationale Energiagenturs analyse ([10]) er lønningerne i den nukleare sektor de næsthøjeste i energisektoren efter olie- og gassektoren. Kvinders andel af ledende stillinger i den nukleare sektor har vist lovende tendenser og er nu over gennemsnittet i økonomien som helhed med 25 %.

2.29. Samarbejdet mellem medlemsstaterne skal styrkes for at supplere nationale bestræbelser og skabe synergier og yderligere fordele med hensyn til talentfulde arbejdstagere og færdigheder. Dette gælder også internationalt samarbejde, herunder forskningssamarbejde, med henblik på at øge den videnskabelige og teknologiske ekspertise samt udveksling af ekspertise i praktiske aktiviteter. Udbuddet af og adgangen til forsknings- og innovationsinfrastruktur på højt niveau er afgørende for at styrke mobilitet og netværkssamarbejde blandt talentfulde arbejdstagere.

Argumenter til støtte for anbefaling 1.8 (forenkling)

2.30. Forenkling skal være en overordnet tilgang, der gælder for alle programmets administrative elementer og i alle faser af processen lige fra arbejdsprogrammer til ansøgnings- og tildelingsprocedurer. Forenklingsforanstaltninger bør primært gennemføres ud fra støttemodtageres synspunkt og sikre, at procedurerne og arbejdsprogrammerne er let tilgængelige og forståelige for alle typer af støttemodtagere, herunder SMV'er ([11]).

([9]) EUT C, C/2024/4661, 9.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4661/oj.
([10]) IEA, World Energy Employment 2025.
([11]) Se også EUT C, C/2026/873, 27.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/873/oj.

2.31. Det er også vigtigt at sikre, at opbygningen og forvaltningen af programmet er klar og effektiv, hvilket samtidig hjælper støttemodtagere med at finde rundt i procedurerne. Derudover skal der være klare og gennemsigtige tildelingsregler og overordnet motiverende finansieringsmuligheder for potentielle støttemodtagere, hvilket kræver, at der findes en passende balance mellem gennemsigtighed og fleksibilitet.

Argumenter til støtte for anbefaling 1.9 (synergi)

2.32. I artikel 7 i forslaget til forordning foreslås det at styrke synergierne mellem Euratomprogrammet og andre EU-programmer, idet det anføres, at et enkelt projekt kan drage fordel af økonomisk støtte fra både Euratomprogrammet og fra andre europæiske finansieringskilder. Den styrkede synergi mellem forskellige finansieringsværktøjer, bl.a. Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne (ECF), Horisont Europa og andre relevante EU-fonde og -programmer, hilses i høj grad velkommen. Da programmet vedrører alle fire politikområder i ECF, fra omstilling til ren energi og digital omstilling til sundheds- og rumproblemstillinger, bør der tages højde for synergierne og fordelene inden for rammerne af alle disse emner.

2.33. For at sikre, at synergierne er holdbare, skal den økonomiske støtte baseres på en resultatorienteret tilgang, og princippet om teknologineutralitet skal anvendes i fuld udstrækning.

3. ANBEFALEDE ÆNDRINGER TIL KOMMISSIONENS LOVGIVNINGSFORSLAG

Anbefalet ændring 1

Hænger sammen med anbefaling 1.3

Ændring af artikel 8, stk. 3, litra b)

Kommissionens forslag	EØSU's ændringsforslag
Artikel 8, stk. 3, litra b) de tilslutter sig princippet om en regelbaseret og åben markedsøkonomi, herunder en retfærdig og rimelig behandling af intellektuelle ejendomsrettigheder, overholder menneskerettighederne og understøttes af demokratiske institutioner	Artikel 8, stk. 3, litra b) de tilslutter sig princippet om en regelbaseret og åben markedsøkonomi, herunder en retfærdig og rimelig behandling af intellektuelle ejendomsrettigheder, overholder menneskerettighederne og understøttes af demokratiske institutioner ***samt overholder internationale freds- og sikkerhedsprincipper***

Begrundelse

Se punkt 2.11.

Anbefalet ændring 2

Hænger sammen med anbefaling 1.5

Der indføres en ny særlig målsætning i artikel 3, stk. 2, efter stk. 2, litra b).

Kommissionens forslag	EØSU's ændringsforslag
	Artikel 3, stk. 2, litra b). Der tilføjes et nyt litra. ***fremme forskning i og udvikling af innovative og sikre fissionsenergiløsninger, herunder reaktorsystemer og hele den nukleare brændselscyklus***

Begrundelse

Se punkt 2.14-2.19.

Anbefalet ændring 3

Hænger sammen med anbefaling 1.5

Der indføres et nyt specifikt mål i bilaget, efter specifikt mål 2 a) og 2 b).

Kommissionens forslag	EØSU's ændringsforslag
	Specifikt mål 2 b), nyt nr. ***I tillæg til de aktiviteter, der er relevante for fissionsenergi, og som er nævnt under specifikt mål 2 c) og 2 d) (sikkerhed og forsyningssikkerhed, håndtering af affald, færdigheder og kompetencer)*** ***(i) støtte udviklingen af fissionsbaserede teknologier til energiproduktion, herunder små modulære reaktorer (SMR-reaktorer) og avancerede modulære reaktorer (AMR-reaktorer)*** ***(ii) støtte udviklingen af avancerede brændstoffer og hele brændselskredsløb*** ***(iii) fremme løsninger med henblik på at bibeholde en sikker drift af eksisterende anlæg og øge sikkerheden yderligere*** (iv) ***fremme tilvejebringelse af europæiske økosystemer med henblik på at udvikle og indføre innovative fissionsenergiløsninger.***

Begrundelse

Se punkt 2.14-2.19.

Anbefalet ændring 4

Hænger sammen med anbefaling 1.7

Ændring af artikel 3, stk. 2, litra d.

Kommissionens forslag	EØSU's ændringsforslag
Artikel 3, stk. 2, litra d) udvikle, fastholde og udnytte ekspertise og kompetencer på det nukleare område gennem uddannelse, støtte adgangen til avancerede forskningsinfrastrukturer og på lang sigt sikre deres bæredygtighed og operationelle kvalitet og	Artikel 3, stk. 2, litra d) udvikle, fastholde og udnytte ekspertise og kompetencer på det nukleare område gennem ***oplysning,*** uddannelse ***på alle niveauer***, støtte adgangen til avancerede forskningsinfrastrukturer og på lang sigt sikre deres bæredygtighed og operationelle kvalitet og

Begrundelse

Se punkt 2.25-2.29.

Anbefalet ændring 5

hænger sammen med anbefaling 1.6 og 1.7

Der indsættes et nyt nr. vi) under specifikt mål 2 d) i bilaget.

Kommissionens forslag	EØSU's ændringsforslag
	vi) ***fremme af kendskabet til nukleare problemstillinger og programmet via kommunikation og interaktion med civilsamfundet, herunder med repræsentanter for virksomheder, arbejdstagere og borgerne som helhed.***

Begrundelse

Se punkt 2.24 og 2.27.

Anbefalet ændring 6

hænger sammen med anbefaling 1.2

Der indsættes et nyt stykke til artikel 12 efter stk. 2.

Kommissionens forslag	EØSU's ændringsforslag
	Nyt stykke efter artikel 12, stk. 2. ***Uanset artikel 27 i forordning [om oprettelse af Horisont Europa-rammeprogrammet] kan op til 100 % af de samlede støtteberettigede omkostninger til en foranstaltning under Euratomprogrammet godtgøres for såvel SMV'er som andre juridiske enheder drevet med gevinst for øje, i forsknings- og innovationsaktionsfasen.***

Begrundelse

Se punkt 2.8.

Bruxelles, den 18. marts 2026.

Séamus BOLAND

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

BILAG

LOVGIVNINGSMÆSSIGT FODAFTRYK

LISTE OVER INTERESSEREPRÆSENTANTER, SOM ORDFØREREN HAR MODTAGET INPUT FRA

Nedenstående liste er udarbejdet på helt frivillig basis og alene på ordførerens ansvar. Ordføreren har modtaget input fra følgende interesserepræsentanter (organisationer og/eller selvstændige) i forbindelse med udarbejdelsen af udtalelsen TEN/864 om Euratoms forsknings- og uddannelsesprogram for perioden 2028-2032:

Organisationer og/eller selvstændige

Newcleo

nuclearеurope

Orano

Urenco